

Referat fra møte i Referansegruppen for DBH 28. oktober 2016

Tilstede: Tore Tungodden, Universitetet i Bergen (leder)
Ellen Rye, Høgskolen i Sør-øst Norge
Ingrid Sogner, Universitetet i Oslo
Andreas Slettebak Wangen, Norges teknisk - naturvitenskaplige universitet NTNU
Knut Kalgraff Skjåk, NSD
Kristin Gåsemyr, NSD
Yngve Bersvendsen, NSD

Observatører: Vidar Røeggen, Universitets- og høgskolerådet
Anne Marie Rustad Holseter, Statistisk sentralbyrå
Magnus Strand Hauge, NOKUT
Joar Nybo, Kunnskapsdepartementet
Stig Slipersæter, Norges forskningsråd

Forfall: Beth Linde, Høgskolen i Østfold
Ingeborg Marie Østby Laukvik, Nasjonalt fagskoleråd

12/16 Presentasjon av ny Referansegruppe for DBH med mandat

Saken ble tatt opp som første sak for at ny leder, Tore Tungodden, kunne presentere seg og ønske velkommen Andreas Slettebak Wangen, som nytt medlem i gruppen.

13/16 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det var ingen merknader til innkalling og saksliste.

14/16 Godkjent referat fra forrige møte

Det fremkom ingen merknader fra forrige møtes referat, som ble godkjent per e-post med frist 1. juni 2016.

15/16 Status for ulike aktiviteter:

Rapportering av data høsten 2016

I rapporteringen av studentdata er det i hovedsak de nye private høgskolene uten statlig støtte som må følges opp i startfasen. KD har sendt ut brev til alle institusjonene i sektoren om rapportering av tilsattedata til NSD, se ellers sak 17/16. Alle fagskoler bortsett fra én leverte data innen fristen 15. august og alle skolene fullførte rapporteringen til fristen 15. oktober. Tre fagskoler er nedlagt i løpet av året og antallet er nå 85 fagskoler. NSD har i høst inngått en brukeravtale om utlevering av data med Nasjonalt opptakskontor for fagskolen som reduserer unødvendig dobbelrapportering for de fylkeskommunale fagskolene. For økonomidataene har det vært få endringer i rapporteringen, og ett

seminar for private høyskoler har også hatt en gunstig effekt i forhold til kvaliteten på rapporteringen.

Dataleveranser og tilgang til data

Omfanget av databestillinger, både fra eksterne aktører og fra UH-sektoren, har økt betydelig de siste årene og krever mye tid. Datafremstillinger som skal ta hensyn til omstruktureringen i sektoren kan også være krevende. I tillegg kommer flere av KDs bestillinger til tilstandsrapportene samtidig. NSD vedla et årshjul for rapportering, samt en oversikt over henvendelser via mail om datauttak til DBH i løpet av siste år.

Det er etterlyst en tettere dialog og større grad av informasjonsflyt mellom institusjonene, NSD og KD. Det kan eksempelvis være en felles email-adresse for informasjon, diskusjoner og innspill, eller et årlig seminar eller opprettelse av et brukerforum.

Referansegruppen ser at aktiviteten er stor. En tidligere brukergruppe for DBH ble avvirket for noen år siden og ressurser til slike tiltak må vurderes.

Et ønske fra gruppen er at rapporter som omhandler finansieringssystemet fremstilles samlet på NSDs sider.

Inkludering av resterende institusjoner som tilbyr høgre utdanning

Institusjoner uten statsstøtte eller med finansiering fra andre departement har fått tilbud om å rapportere til DBH. Det er på gang en sammenslåingsprosess av alle forsvarets høyskoler til en høyskole. Øvrige gjenstående institusjoner som ikke rapporterer er Atlantis Medisinske Høyskole, Bjørknes Høyskole AS, Skrivekunstakademiet i Hordaland, Noroff, Musikkteaterhøyskolen AS og Kriminalomsorgens utdanningssenter. Referansegruppen ønsker at NSD, i samarbeid med NOKUT og SSB, fortsetter å arbeide for å inkludere også disse institusjonene.

STAR prosjektet

NSD er oppnevnt som observatør i en ny ekspertgruppe for videreutvikling av FSAT sitt STAR-prosjekt, som hadde sitt første møte 21.10.2016. Det ble uttrykt ønske om samkjøring av begreper med DBH. Spesielt gjelder dette kandidat-tall, som adskiller seg vesentlig i DBH i forhold til FS/STAR, men også begreper som gjennomstrømming, frafall og mobilitet bør avstemmes. Prosjektet brukes foreløpig i studieadministrative enheter hos institusjonene og ikke strategisk hos institusjonsledelse så vidt referansegruppen vet. NSD som har deltatt i prosjektmøter NTNU, som har bygget opp et eget datavarehus med egne data, vurderer å ta i bruk STARs Tableau-program for fremstilling av statistikk.

Kanalregisteret som kilde for Sør-Afrika

Kanalregisteret er ønsket som kilde for Sør-Afrikas system for fordeling av forskningsmidler. NSD ønsket en kontaktperson i Sør-Afrika som kan gi råd om kvalitet på forslag til kanaler fra Afrika. Foreløpig har Sør-Afrika avslått dette på bakgrunn av manglende ressurser i denne typen arbeid. Senter for internasjonal helse ved UiB har sagt seg villig til å gi råd og har gitt tilbakemelding på forespurte opplysninger. Referansegruppen mener at dette er en god løsning.

Ny webside for Den norske publiseringsindikator

Versjon 1 av webbløsningen som består av informasjonssider om publiseringsindikatoren ble lansert i mai i år og er godt mottatt. Prosjektgruppen arbeider med engelske sider og den videre plan for fase 2 i prosjektet er å få på plass nomineringsfunksjoner på sidene. Det nasjonale publiseringsutvalg – NPU, har vedtatt å utsette nomineringen av tidsskrifter på nivå 2 i ett år med frist innen 1. november neste år. Dette muliggjør å få på plass funksjonene som er nødvendig på NPI sidene og lære opp fagutvalgene før nomineringsprosessen i 2017. NSD viste frem websidene med den funksjonalitet som er blitt utviklet per 28. okt. Referansegruppen uttalte at nettstedet er viktig for å samle informasjon og synliggjøre prosessene rundt publiseringsindikatoren.

Nordisk samarbeid om felles kanalregister

Målet er en felles nordisk liste som kan benyttes ved nye kanalforslag i de ulike lands registre, for dermed på sikt å kunne redusere saksbehandlingsmengden for alle landene. NorForsk har bevilget 800 000,- for utvikling av en SKY-løsning for den felles listen (<http://www.nordforsk.org/no/om-nordforsk>). NSD koordinerer samarbeid og utvikling av SKY-løsningen. Utviklingsarbeidet med registeret ved NSD startet i august og vil fortsette ut i 2017. Referansegruppen vurderer dette som et spennende og interessant prosjekt.

ERIHPLUS – The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences

Drift og ansvar for registeret ble formelt overtatt av NSD 15. desember 2015. Et møte i ERIH PLUS Advisory Group ble avholdt i Bergen 9. september 2016, der ett nytt medlem deltok: Associate professor Cláudia S. Sarrico, Lisboa School of Economics and Management (ISEG). Registeret indekserer per okt. 2016 7835 tidsskrift. Det gjenstår å revidere 925 ERIH tidsskrift. Referansegruppen uttalte at arbeidet med registeret har hatt en fin utvikling.

Økonomidata – videre arbeid med FOU-statistikk

Arbeidsgruppen for forenklet rapportering av data beregnet for NIFUs FoU-statistikk ble formelt avsluttet i juni i år. Arbeidsgruppen stiller seg for øvrig positiv til å bistå NSD og NIFU i det videre arbeidet med dette. NIFU vil også se på muligheter for å få benytte allerede etablerte fora i sektoren i sitt videre arbeid. NSD skal videreutvikle kontrollene ved innlevering av data, samt kontakte UNINETT for å høre om de kan være behjelpelig med å automatisere uttaket av data i Agresso. Referansegruppen ser på arbeidet med forenklet rapportering som positivt med tanke på at FOU-statistikken blir ansett å være en stor tidstyv i sektoren.

OA-arbeid ved NSD

Brekke-utvalgets rapport anbefaler at Kanalregisteret ved NSD får ressurser til å arbeide mer for å fremme Open Access Tidsskrift. NSD har sendt høringssvar, og arbeider med problemstillingen om åpen tilgang, bl.a. gjennom registrene for vitenskapelige publiseringskanaler. Fra 2014 har NSD markert OA tidsskrifter, og arbeidet med åpen tilgang hos NSD vil få en betydelig større innvirkning enn for kun det norske Kanalregisteret. NSDs drift av ERIH PLUS, utvikling av Norsk publiseringsindikator(NPI) og det nordiske registeret for vitenskapelige kanaler, vil kunne oppgi OA-statusen. De nordiske landene har sendt informasjon og søknad til de ulike lands ansvarlige myndigheter med ønske om å støtte og samarbeide med DOAJ. Referansegruppen håper at det kan skaffes støtte og ressurser til arbeidet med OA tidsskrifter hos NSD i sektoren.

16/16 Private fagskoler og høyskoler – opprettelse av tilsyn i KD

Kunnskapsdepartementet har våren 2016 etablert en ny enhet for å styrke tilsynet med private høyskoler og fagskoler som mottar statstilskudd. Tilsynsenheten har så langt blant annet kontrollert årsrapport- og regnskapsrapporteringen til DBH for 2015. DBH har bedt om informasjon fra og tett kontakt med tilsynsenheten da institusjonene kontakter DBH når tilsynet henvender seg til dem angående problemstillinger der DBH rapportering inngår. En tilsvarende kontroll av årsrapport- og regnskapsrapportering for 2016 vil bli foretatt i løpet av august/september 2017. Dette aktualiserer behovet for å kunne tilby institusjonene en automatisk kvittering for når dataene er levert. Referansegruppen mener at dette er fornuftig og at kontakt mellom DBH og tilsynet er viktig.

17/16 Databehandleravtale mellom KD og NSD og hjemmel i UH-loven for DBH Hjemmel i UH-loven for DBH.

Denne høsten har Kunnskapsdepartementets forslag til ny lovbestemmelse om rapportering til DBH og DBH-F vært ute på høring: *Forslag til nye bestemmelser om rapportering av individdata til database for statistikk om høyere utdanning og fagskoleutdanning*. Høringsfristen var 7. oktober, og det kom inn 21 høringssvar, der bl.a. omfanget av opplysninger om tilsatte bør vurderes. KD arbeider videre med innholdet i hjemmelen. Hvis lovforslaget vedtas vil det gi NSD hjemmel til å samle inn personidentifiserende data fra studenter, doktorgradsstudenter og tilsatte i universitets- og

høgskolesektoren, samt fagskolesektoren. I tillegg vil NSD kunne utlevere personopplysninger til forsknings- og utredningsformål, og til virksomhetsstyring.

NSD har sendt hørings svar til forslaget. I svaret blir det presisert at det ikke er ønskelig at eventuelle koblinger mellom DBH-data og andre datasett skal gjøres av NSD, slik det var lagt opp til i høringsbrevet. NSD hadde ellers ingen merknader til selve lovforslaget, men støttet dette. Lovforslaget og NSDs hørings svar var vedlegg i saken. Referansegruppen er enig i hørings svaret, og mener det er viktig at hjemmel kommer på plass for å få en sikker behandling av individdataene i DBH. Etter anbefaling fra Datatilsynet, har Kunnskapsdepartementet inngått en databehandleravtale med NSD om innsamling og utlevering av personopplysninger i DBH og DBH-F. I påvente av at forslaget til hjemmel skal behandles, vil databehandleravtalen regulere rapportering og utlevering av personopplysninger basert på forvaltningsloven. Referansegruppen mener det er gledelig at en databehandleravtale er på plass og ser frem til at en hjemmel vil være med å lovfeste innsamling og utleveringsrutinene av disse opplysningene. For individdata om tilsatte er det tidligere fremsatt ønske om at NSD informerer institusjoner dersom det kan bli aktuelt å utlevere tilsattdata på individnivå.

18/16 Budsjett 2017 og tilskuddssøknad 2018

I forslag til statsbudsjett for 2017 er DBH bevilget samme beløp som for 2016, hvilket i realiteten betyr et kutt i tilskuddet til DBH. Dette vil få konsekvenser for prioritering av oppgaver i DBH i 2017. Ønsker fra KD og sektoren kan ikke oppfylles i samme tempo. Ønsker om en analysesimulator, tilrettelegge individdata som grunnlag for data i standardrapporter og datakuber vil i begrenset grad kunne prioriteres, da seksjonen per i dag er fullt opptatt med å etterkomme den stadig økende etterspørselen etter ønskede data fra KD, institusjonene i sektoren og andre aktører, samt forbedre og lage nye standardrapporter og ny funksjonalitet i DBH. Vedlagt saken var forslag til tilskuddssøknad for 2018. Referansegruppen ser at nye oppgaver ikke kan prioriteres og at arbeidsmengden er stor. Referansegruppen bemerket til søknaden at den bør presisere viktigheten av at NSD bidrar til generell effektivisering i sektoren, som standardiseringer, samordninger, et felles rapporteringssted der flere instanser kan få sine data.

19/16 Arbeidsgrupper for all rapportering i sektoren og kartlegging av overlappende statistikker

Arbeidsgruppe for all rapportering i sektoren:

NSD er sekretariat for gruppen som har utarbeidet en oversikt over rapporteringer i UH-sektoren, og som skal vurdere aktualiteten og nytten av disse, samt se nærmere på eventuelle samordninger. I arbeidet er det laget en oversikt over rapporteringer som er delt inn etter fagområde studiedata, økonomidata, forskningsdata osv. Det er avholdt møter med institusjonene DFØ, NIFU, CRISTin og NFR. Det utarbeides en rapport om vurderingene i gruppen med frist 10. desember.

Arbeidsgruppe for kartlegging av overlappende statistikker og rolleavklaring:

Flere aktører publiserer statistikk som omhandler høyere utdanning og fagskoleutdanning i Norge. Det er etablert en arbeidsgruppe, bestående av representanter fra KD, SSB, NSD, FSAT og Vox, som skal beskrive rollene til de ulike aktørene, kartlegge hva som publiseres, samt undersøke tilfeller av overlappende statistikk. Arbeidsgruppen utarbeider et notat som skal legges fram på toppmøtet mellom KD, SSB, Udir og Vox i januar/februar 2017. Fokus har vært å identifisere og drøfte tilfeller der flere aktører publiserer statistikk basert på tilsynelatende identiske opplysninger, men med avvikende tall. Gruppen anbefaler derfor at det utarbeides bedre dokumentasjon som forklarer forskjellene i måten NSD og SSB produserer statistikken på, samt at det innføres en rutine for hvordan endringer og feilrettinger skal kommuniseres mellom aktørene. Notatet fra arbeidsgruppen vil inneholde anbefalinger for styrking av det videre samarbeidet mellom aktørene.

Referansegruppen ser på arbeidet med tidstyver i sektoren og samkjøring av statistikk og samarbeid med SSB som positivt.

20/16 Eventuelt

- Om Gjedrem-utvalget: Bjørn Henrichsen orienterte om status i dette arbeidet. I innspill fra andre institusjoner er blant annet DBH foreslått flyttet. NSD har ikke foreslått flytting av oppgaver i sektoren og har lagt vekt på videre satsing på de oppgaver som allerede eksisterer ved NSD. I vurderingen bør det vektlegges at institusjonen driver kostnadseffektivt og betjener omverden på god måte. I januar 2017 vil det komme forslag til ny struktur for organisering av de ulike aktivitetene som blant annet utføres for KD.

- Neste møte: 21.april 2017

22.11.2016 NSD/KKS/YB/KGÅ